

Inflácia – indexy spotrebiteľských cien v júli 2024

Posledná aktualizácia: 15.08.2024 | Počet zobrazení: null

Vydavateľ: null

Tématická oblasť: null

Okruh: null

Dátum publikovania: 15.08.2024

Príloha – Inflácia júl 2024 (ZIP – 662 kB)

Inflácia stúpla na 2,6 %, čo bola tretia najvyššia hodnota od začiatku roka

Ceny potravín medzimesačne opäť mierne vzrástli, najmä mäsa, olejov a chleba. Dovolenková sezóna priniesla tiež vyššie ceny nealko nápojov, ale aj zájazdov, pohonných látok a vstupného na kúpaliská či plavárne. Celkovú medziročnú infláciu ovplyvnili vyššie ceny vo všetkých 12 odboroch v rozpätí od 0,4 % za bývanie a energie až po 10 % v odbore vzdelávanie. Potraviny a nealko nápoje boli medziročne drahšie o 1,5 %.

Spotrebiteľské ceny tovarov a služieb v júli medzimesačne vzrástli v priemere o 0,3 %, čo znamenalo, že rast cien sa po dvoch mesiacoch stability mierne zdynamizoval. Inflácia, teda medziročný rast cien, po predchádzajúcich štyroch mesiacoch pohybu okolo 2 %, stúpla na hodnotu 2,6 %.

Stiahnite si graf vo vysokom rozlíšení [vo formáte PDF](#) (119 kB), alebo [vo formáte PNG](#) (230 kB).

Medzimesačný vývoj – júl 2024 v porovnaní s júnom 2024

Priemerné spotrebiteľské ceny tovarov a služieb sa v júli medzimesačne zvýšili o 0,3 %. Ceny rástli v 8 z celkovo 12 odborov (hlavné výdavkové skupiny), a to v rozsahu od 0,1 pri bývaní a energiách až do 1,8 % v prípade cien v odbore pošty a spoje.

Najväčší vplyv na medzimesačný rast priemerných cien mali predovšetkým ceny **potravín a nealko nápojov**¹⁾, najmä pre svoju vysokú váhu vo výdavkoch domácností. Oproti júnu sa zvýšili v priemere o 0,3 %, pričom medzimesačný nárast zaznamenali tak potraviny ako aj nealko nápoje. Priemerné ceny potravín sa oproti júnu zvýšili o 0,2 %, pod tento výsledok sa podpísalo najmä zdražovanie mäsa, olejov a tukov, ale aj chleba a obilnín. Ceny vzrástli v 4 z 9 sledovaných potravinových položiek. Naopak výraznejší tlmiaci účinok na rast cien malo sezónne zlacňovanie zeleniny a ovocia, a tiež zníženie cien mlieka, syrov a vajec.

Obdobie letných dovolení prinieslo aj významnejšie zdraženie v odbore **rekreácia a kultúra** a tiež v odbore **dopravy**, v oboch na priemernej úrovni 0,8 %. Vzrástli tu najmä ceny zájazdov a vstupného na kúpaliská a plavárne (dovolenkové služby) ako aj pohonných hmôt. Podstatnejšie sa v júli zdvihli tiež telekomunikačné a poštové poplatky, ktoré medzimesačne zvýšili ceny v odbore **pošty a spoje** o 1,8 %. V porovnaní s predchádzajúcim mesiacom boli vyššie aj finančné služby bánk a pôšt (3,7 %) v odbore **rozličné tovary a služby**.

Znížili sa tiež ceny odevov a obuvi (o 0,7 %) ovplyvnené sezónnymi výpredajmi, a tiež alkoholických nápojov o 0,3 %, ale aj nábytku a údržby domácnosti (o 0,1 %).

Medziročný vývoj – júl 2024 v porovnaní s júlom 2023

Inflácia v medziročnom porovnaní dosiahla v júli úroveň rastu 2,6 %. Medziročne vyššie ceny boli vo všetkých 12 odboroch (výdavkových skupinách domácností). Najvýznamnejší vplyv na rast úhrnnej hodnoty inflácie mali medziročne vyššie ceny v odbore **potravínys nealko nápojmi** (o 1,5 %). Celkovo spomedzi potravín sa za vyššie ceny ako pred rokom predávalo 7 z 9 skupín tovarov, väčšina do 5 %. Infláciu najviac ovplyvnil drahší chlieb a obilniny (o 4,9 %), ale aj oleje a tuky (11,2 %), tiež cukor a cukrovinky. Naopak lacnejšie ako pred rokom bolo ovocie, a súčasne mlieko, sýry a vajcia.

Negatívny vplyv na celkovú mieru inflácie mal rast cien v odbore **rekreácia a kultúra** (o 3,1 %) ovplyvnené najmä zdražovaním dovolenkových zájazdov a vstupného na kúpaliská a plavárne. Rast inflácie podporili tiež medziročne drahšie finančné služby pôšt a bánk v odbore **rozličné tovary a služby** (o 4 %). Pod výsledok sa v júli, podobne ako v predošliých mesiacoch, podpísali aj medziročne drahšie tovary a služby v odbore **zdravotníctvo** (7,4 %), ako aj v odbore **alkohola tabak** (5,1 %).

V odbore **bývanie s energiami**, ktoré spolu s potravinami a nealko nápojmi tvoria najvýznamnejšie zložky výdavkov domácností, boli ceny vyššie ako pred rokom len o 0,4 %.

Spolu za sedem mesiacov roka 2024 sa spotrebiteľské ceny medziročne zvýšili o 2,6 %.

Vývoj jadrovej a čistej inflácie

Pri júlovej úhrnnej miere medziročnej inflácie 2,6 % dosiahla **jadrová inflácia** hodnotu 2,1 % a **čistá inflácia** hodnotu 2,4 %. Medzimesačne jadrová inflácia a čistá inflácia dosiahla hodnotu zhodne 0,3 %.

Jadrová inflácia sleduje rast cenovej hladiny po vylúčení vplyvu zmien regulovaných cien (napr. ceny energií) a iných administratívnych opatrení (napríklad úprav daní a podobne). Čistá inflácia je jadrová inflácia bez zmien cien potravín.

Poznámka: Vývoj indexov spotrebiteľských cien sa sleduje na univerzálnom spotrebnom koši zloženom z reprezentantov za vybrané druhy tovarov a služieb platených obyvateľstvom, ktorým boli priradené určité váhy. Váhy sú každoročne revidované, aktuálne platia pre rok 2024 a sú dostupné v databáze Štatistického úradu SR. Ceny sa zisťujú na celom území SR vo vybranej sieti predajní a prevádzok služieb počas prvých 20 dní sledovaného mesiaca.

¹⁾ cenové výstupy za potraviny a nealkoholické nápoje sa od januára 2024 spracovávajú z nového zdroja – transakčných údajov obchodných reťazcov, ktoré nahradili tradičné terénne zisťovanie

Zdroj údajov databáza DATAcube.:

- **Indexy rastu cien (inflácia) - medziročne**
- [Indexy spotrebiteľských cien oproti rovnakému obdobiu minulého roku \[sp0005ms\]](#)
- [Indexy spotrebiteľských cien - podrobné údaje \[sp0029ms\]](#)

- **Indexy rastu cien (inflácia) - medzimesačne**
- [Indexy spotrebiteľských cien oproti predchádzajúcemu mesiacu \[sp0004ms\]](#)

- **Indexy rastu cien k základnému obdobiu**
- [Indexy spotrebiteľských cien oproti základnému obdobiu \[sp0006ms\]](#)

- **Jadrová a čistá inflácia**
- [Jadrová a čistá inflácia - oproti rovnakému obdobiu minulého roku v % \[sp0008ms\]](#)
- [Jadrová a čistá inflácia - zmena oproti predchádzajúcemu obdobiu v % \[sp0007ms\]](#)
- [Jadrová a čistá inflácia - oproti decembru minulého roku v % \[sp0009ms\]](#)

- **Spotrebné koše**
- [Spotrebný koš 2024 \[sp0035rs\]](#)
- [Spotrebný koš 2024 - reprezentanty \[sp0036rs\]](#)

Iný zdroj údajov:

- [Medziročné indexy rastu cien \(inflácia\) – podrobne \(ZIP - 585 kB\)](#)
- [Medziročné indexy rastu cien \(inflácia\) – odbory \(ZIP - 74 kB\)](#)

Výstupy k téme inflácia:

Zmena metodiky v zisťovaní spotrebiteľských cien

Štatistický úrad SR spracováva od januára 2024 cenové výstupy za **potraviny a nealkoholické nápoje** z nového zdroja – z tzv. **scanner data**, t.j. z transakčných údajov obchodných reťazcov. Nahradili tradičné terénne zisťovania, výrazne sa tak rozšírili výstupy o spotrebiteľských cenách v uvedených segmentoch. Využívanie skener dát sú dôležitou súčasťou modernizácie cenových štatistík pri udržaní a zvyšovaní jej kvality. [Viac v metodických vysvetlivkách – CPI.](#)

Zverejňované typy inflácie

Štatistický úrad SR zverejňuje dva typy inflácie:

- vývoj spotrebiteľských cien na základe národnej metodiky – **Inflácia – Indexy spotrebiteľských cien** (zaužívaná je anglická skratka CPI - Consumer Price Index)
- vývoj spotrebiteľských cien na základe medzinárodne harmonizovanej metodiky EÚ - **Harmonizovaný index spotrebiteľských cien** (HICP -Harmonized Indices of Consumer Prices)

Národná inflácia (CPI):

Ceny sa sledujú na spotrebnom koši, ktorý pozostáva z vybraných druhov tovarov a služieb zatriedených do 12 odborov, 44 skupín a 102 tried podľa klasifikácie COICOP.

Od januára 2024 spracováva ŠÚ SR cenové výstupy za **potravinu a nealkoholické nápoje** z nového zdroja – z tzv. **scanner data**, t.j. z transakčných údajov obchodných reťazcov. Vstupy o cenách v uvedených segmentoch sa výrazne rozšírili a prispeli k skvalitneniu štatistických výstupov. Využívanie skener dát sú dôležitou súčasťou modernizácie a skvalitňovania cenových štatistík. Ceny v ostatných 11 odboroch sa naďalej získavajú priamo v teréne, vo vybraných predajniach a prevádzkach. Zverejňované referenčné dáta sú pre celé územie Slovenska a všetky typy spotrebiteľov. Štatistický úrad SR však zverejňuje aj nárast cien pre špecifické sociálne skupiny – **pre domácnosti zamestnancov, dôchodcov a nízkopríjmové domácnosti**, a to približne desať dní po celkovej CPI.

Rozdiel medzi celkovou a infláciou pre konkrétne sociálne skupiny je vo váhach tovarov a služieb v spotrebnom koši (COICOP). Podrobné údaje v členení podľa sociálnych skupín obyvateľstva za jún budú zverejnené 26. júla 2024 v kapitole databázy DATAcube: [2. 3. 1. 1 - Indexy spotrebiteľských cien](#)

Medzinárodne harmonizovaná inflácia v EÚ (HICP)

Ide o údaje zisťované podľa jednotnej metodiky EÚ pre absolútnu **porovnatelnosť inflácie medzi krajinami**. **Zoznam cien tovarov a služieb** (spotrebné koše) sa čiastočne líši, HICP na rozdiel od národnej inflácie (CPI) neobsahuje „Imputované nájomné“ a vybrané položky veľkých opráv a údržby domácnosti. Indexy HICP v EÚ sa zverejňujú mesačne, niekoľko dní po národnej inflácii CPI v zmysle [Kalendára prvého zverejnenia](#) v kapitole databázy DATAcube: [2. 3. 3 - Harmonizované indexy spotrebiteľských cien \(inflácia HICP\)](#).

Spotrebný kôš - štruktúra výdavkov domácností

Štatistický úrad každoročne reviduje váhy výdavkových položiek v štruktúre spotrebného koša. Zverejnený graf spotrebného koša je platný pre rok 2024. Uvádza, koľko prostriedkov domácnosť vynakladá na konkrétne skupiny výrobkov a služieb v bežnom živote. Váhy výdavkových položiek sú nevyhnutnou súčasťou výpočtu výšky inflácie (rastu spotrebiteľských cien).

Štatistický úrad SR zverejňuje graf **Štruktúra výdavkov domácností**, ktorý prezentuje [spotrebný kôš platný pre rok 2024](#). Uvádza, koľko prostriedkov domácnosť vynakladá na konkrétne výdavkové skupiny výrobkov a služieb v bežnom živote. Poznanie štruktúry výdavkov domácností je nevyhnutnou súčasťou pre zistenie výšky inflácie (rastu cien), pretože určuje váhy výdavkových položiek pre jej výpočet. Váhy sú každoročne revidované.

Štruktúra výdavkov c

(v %, 12 odborov od najvyšš

